

01 Kaip suprantamas kūrybiškumas?

02 Kaip ugdysimės kūrybiškumą?

03 Tėvų dėmesys – ne mažiau svarbus

KŪRYBIŠKUMAS – ŠIUOLAIKINIO ŽMOGAUS RAŠTINGUMO DALIS

2025 m. sausis Nr.1

Ką maitiname dėmesiu, tai ir auga

Šiais mokslo metais tęsiame socialinio emocinio ugdymo modelio diegimą progimnazijoje. Šia veikla siekiame socialinį-emocinį ugdymą ir mokymosi bei mąstymo įpročius padaryti „matomus“, suteikti jiems dėmesingumo erdvę. Tam tikrą laikotarpį, be kasdienės akademinio mokymosi veiklos, sutelkiame dėmesį į kurį nors socialinį emocinį ar mokymosi įgūdį ar jų grupę. Spalio–lapkričio mėnesius skyrėme tikslumo siekimo įpročiui ugdyti, o gruodžio ir sausio mėnesį susitelkiame į „Mąstymo“ mokyklos įpročio *Kūryba, įsivaizdavimas, inovacijos* ugdymą. Palankios aplinkos kūrybiškumui ugdyti kūrimą progimnazija yra pasirinkusi kaip strateginę organizacijos augimo kryptį.

Kūrybiškumas yra viena svarbiausių šiuolaikinio žmogaus kompetencijų, leidžiančių jam sėkmingai gyventi dinamiskame ir neapibrėžtumo kupiname pasaulyje. Kūrybiškumas suprantamas kaip gebėjimas smalsauti, kelti klausimus, matyti dalykų sąsajas, susieti iš pirmo žvilgsnio mažai ką bendro turinčius dalykus, įsivaizduoti, kurti ir įgyvendinti naujas idėjas, rasti netradicinių sprendimų, įvairiais būdais savitai reikšti idėjas. Kūrybiškumas ugdomas per visų dalykų pamokas, tai nėra, kaip kartais vis dar linkstama manyti, tik menų pamokose ugdomas gebėjimas. Tai yra mąstymo įprotis, ugdomas ir taikomas visose žmogaus gyvenimo srityse.

Tad ir šį kartą kviečiame veikti išvien kuriant galimybes mokiniams suprasti gebėjimo kūrybiškai mąstyti svarbą ir įgyjant kūrybiško mąstymo patirties.

Kūrybiškumas švietime šiuo metu yra toks pat svarbus kaip raštingumas ir jam turime suteikti tokį pat statusą.

Ken Robinson

Kūrybiškumo ugdymo praktika

Gruodžio ir sausio mėnesiai skirti kūrybiškumo sampratos gilinimui ir kūrybiškumo ugdymo praktikai. Prieškalėdiniu laikotarpiu visų klasių mokiniai dalyvavo kūrybiškumo iššūkyje – kūrė vaidinimus ir parodė juos bendraamžiams bei vertinimo komisijai. Pradinių klasių mokiniai inscenizavo pasirinktą pasaką, 5 klasių mokiniai – mitą „Karalius Midas“, šeštų klasių mokiniai mitą „Fajetonas“, septintų klasių mokiniai – mitą „Dedalas ir Ikaras“, o aštuntų klasių mokiniai – mitą „Orfėjas ir Euridikė“. Septintokai ir aštuntokai turėjo papildomą kūrybinį iššūkį: jie ne tik inscenizavo mitą, bet ir turėjo jį transformuoti, t.y. pateikti šiuolaikinę mito interpretaciją. 7ta klasė turėjo kitą kūrybinį iššūkį – jie spalio–gruodžio mėnesiais dalyvavo tarptautinėje jaunųjų kūrėjų akceleratorio programoje „Vista“. Projekto metu jie susipažino su kūrybinio proceso etapais, patys juos išbandė, susitiko su kūrybingais ir drąsiais jaunais žmonėmis, kurie ragino nebijoti rizikuoti, įgyvendinti savo idėjas. Mokinių savivaldos atstovai dalyvavo mokymuose, skirtuose lyderystės ir kūrybiškumo gebėjimams ugdyti.

Visų dalykų pamokose mokytojai mokinių kūrybiškumą ugdys taikdami De Bono mąstymo kepurų

metodą, kuris ugdo įprotį įvertinti dalykus iš skirtingų perspektyvų. Taip pat mokiniai bus kviečiami taikyti mąstymo raktus *Atvirkščiai, Kas jeigu, Prognozės, Alternatyva, Interpretacija, Panaudojimo būdai, Bendrumai*, kurie skatins pamatyti dalykus iš neįprastos perspektyvos, numatyti alternatyvas, reiškinų vystymosi tendencijas, kurti prognozes, išvelgti sąsajas, sugalvoti kuo daugiau tos pačios situacijos, vaizdo, teksto galimų interpretacijų. Mokiniai bus raginami vaizduoti, inscenizuoti įvairių dalykų mokymosi turinį, patys kurti mokymosi užduotis, išbandyti kūrybinį procesą pasitelkus dirbtinį intelektą.

Ką svarbu padaryti tėvams?

- ✓ Kalbėkitės apie kūrybiškumo svarbą;
- ✓ Stiprinkite įsitikinimą, kad kūrybiškas gali ir turi būti kiekvienas;
- ✓ Skatinkite vaiką kelti klausimus, išvelgti sąsajas, įsivaizduoti, prognozuoti, pateikti kelias galimas to paties dalyko interpretacijas;
- ✓ Skatinkite vaiką sugalvoti alternatyvių problemų sprendimo, dalykų pritaikymo būdų;
- ✓ Raginkite vaiką kruopščiai atlikti kūrybinius darbus, sklaidykite mitą, kad kūrybiškumas reiškia veikimą be pastangų.